

Limnius volckmari (PANZ.) podano dotąd z 13 krain – od Pobrzeża Bałtyku przez pojezierza, wyżyny, kotliny podgórskie, aż po góry. Wraz z Wyżyną Lubelską jest już ich 14. Potwierdza to opinię WIEŻŁAKA (1986: Klucze oznacz. Owad. Pol., XIX, 48–49: 1-76), że ten gatunek występuje w całym kraju. Wykazanie go z pozostałych 11 krain to zapewne kwestia czasu. Jednak czy jest też pospolity, jak uważa WIEŻŁAK (1986: *ibid.*)? W ostatnich dwóch dekadach opublikowano o nim mało prac – mniej niż 10. Czy to skutek wciąż odczuwalnego deficytu badań, choć zainteresowanie Elmidae i tak rośnie? Wymagania środowiskowe raczej nie stoją na przeszkodzie częstotliwości występowania *L. volckmari* (PANZ.): zasiedla on szerokie spektrum cieków (od epirhirtalu do epipotamalu), w górach dochodzi do ok. 1100 m n.p.m., toleruje wyższe temperatury wody niż niektóre gatunki pokrewne (JÄCH i in. 2005: [W:] ZULKA (red.): Rote Listen gefährdeter Tiere Österreichs. Part 1. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wirtschaft, Wien: 211-284). Jest też odporniejszy na zanieczyszczenia, przynajmniej na niektóre ich rodzaje (MARTEN 2004: Landesanstalt für Umweltschutz Baden-Württemberg. Karlsruhe. 45 ss.). Wskazują na to też dane z Ciemięgi – należącej do wód klasy zaledwie III, o czym decydują warunki tlenowe i temperatura wody (http://www.wios.lublin.pl/tiki-download_file.php?fileId=1606). Korzystny dla *L. volckmari* (PANZ.) jest też znaczący udział podmokłości w dolinie cieku (FELD 2005 [mnsr.]: Assessing hydromorphological degradation of sand-bottom lowland rivers using benthic macroinvertebrates. Pr. dokt. Univ. Duisburg-Essen. 142 ss.), co rzeki polskie cechuje częściej, niż np. rzeki w Europie Zachodniej. Tak więc potencjalnych siedlisk jest w Polsce bardzo dużo.

Jeśli WIEŻŁAK (1986: *ibid.*) miał rację, to skąpe dane na temat *L. volckmari* (PANZ.) ukazują, jak duże są luki w wiedzy o rozmieszczeniu geograficznym Elmidae w Polsce. Za duże, by było możliwe ich szybkie wypełnienie przez kilku badaczy interesujących się tą rodziną. Z tego powodu warto nawiązać systemową współpracę z inspektoratami ochrony środowiska. Monitorują one ponad 1000 odcinków rzek, pobierając z nich m.in. próby bentosowe. Warto także pozyskiwać materiał od osób używających pułapki świetlne: łowi się w niej nawet tak cenne i rzadkie gatunki, jak *Potamophilus acuminatus* (FABRICIUS, 1792) i *Macronychus quadrituberculatus* PH. MÜLLER, 1806 (BUCZYŃSKI, PAŁKA 2003: Wiad. entomol., 22: 245-246; JASKUŁA i in. 2005: Lauterbornia, 55: 35-41). Takie dane pozwalają też na odpowiednie ukierunkowanie poszukiwań miejsc rozrodu tych gatunków.

Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool., Inst. Biol. UMCS, Lublin
Edyta BUCZYŃSKA, Kat. Zoologii UP, Lublin

560. Potwierdzenie występowania *Danacea nigritarsis* (KÜSTER, 1850) (Coleoptera: Melyridae) w Pieninach i Beskidzie Zachodnim

Confirmation of occurrence of *Danacea nigritarsis* (KÜSTER, 1850) (Coleoptera: Melyridae) in the Pieniny and the Western Beskidy Mts.

KEY WORDS: Coleoptera, Melyridae, *Danacea nigritarsis*, faunistic data, Pieniny Mts., Western Beskidy Mts., S Poland.

Danacea nigritarsis (KÜSTER, 1850) to gatunek występujący w przeważającej części Europy i na Kaukazie (KOLIBÁČ i in. 2005: Beetles of the superfamily Cleroidea in the Czech and Slovak Republics. Clarion Production, Praha. 186 ss.). W Polsce znany jest z południowej

i zachodniej części kraju. Notowany był z nielicznych, rozproszonych stanowisk w zaledwie ośmiu krainach, a większość danych pochodzi z początków XX wieku (BURAKOWSKI i in. 1986: Kat. Fauny Pol., XXIII, 11: 1-243). Z terenu Pienin znana jest na podstawie wzmianki KUNTZEGO i NOSKIEWICZA (1938: Pr. Nauk. T. N. Lwów, II: 1-538), jednak autorzy ci nie podają żadnego konkretnego stanowiska tego gatunku, ani pracy, na której oparli swoje doniesienie. Ograniczają się oni jedynie do krótkiej charakterystyki preferencji siedliskowych. Z obszaru Beskidu Zachodniego gatunek ten był ogólnikowo podawany przez KUNTZEGO i NOSKIEWICZA (1938: *ibid.*) z okolic Mszany Dolnej.

Poniżej prezentujemy pierwsze dobrze udokumentowane stanowiska *D. nigratarsis* z tych obszarów. Dziękujemy dr. Danielowi KUBISZOWI za potwierdzenie oznaczenia okazów.

- Pieniny: Pieniński Park Narodowy (PPN), Czorsztyn – Zamek (UTM: DV57), 1 VII 2008 – 2 exx., czerpakiem z murawy kserotermicznej, leg. et coll. P. et S. SZAFRANIEC, det. D. KUBISZ; PPN, Nowa Góra – stok południowy (DV57), 1 VII 2008 – 2 exx., czerpakiem z ciepłej łąki, leg. et coll. P. et S. SZAFRANIEC, det. D. KUBISZ; PPN, Grabczycha (DV57), 3 VII 2008 – 7 exx., czerpakiem z murawy kserotermicznej, leg. et coll. P. et S. SZAFRANIEC, det. D. KUBISZ.
- Beskid Zachodni: Góra Wdźzar ad Czorsztyn (DV57), 2 VII 2008 – 2 exx., w czerpak na murawie kserotermicznej na południowych stokach wzniesienia, leg. et coll. P. et S. SZAFRANIEC, det. D. KUBISZ

Larwy *D. nigratarsis* są, jak u większości przedstawicieli rodziny, drapieżne, żerują pod korą różnych drzew polując na larwy innych owadów. Postacie dorosłe można spotkać najczęściej na kwiatkach roślin zielnych na nasłonecznionych stanowiskach lub ciepłych okrajkach lasów. Na Podolu gatunek ten najczęściej znajdowany był na roślinności porastającej ściany jarów oraz suchych zboczach o skąpej roślinności (KUNTZE, NOSKIEWICZ 1938: *ibid.*). Na podstawie tych informacji można stwierdzić, że największym zagrożeniem dla tego gatunku jest zarastanie muraw i ciepłych zbiorowisk okrajkowych, które to procesy są coraz częściej obserwowane. Jako przyczyny wymienia się zwykle zmianę sposobu użytkowania tego rodzaju terenów oraz rezygnację z wypasu na nich zwierząt.

Miłosz A. MAZUR, Kat. Biosystemat. UO, Opole
Stanisław SZAFRANIEC, Babiogórski PN, Zawoja
Paweł SZAFRANIEC, Skawica

561. *Bothrideres bipunctatus* (GMELIN, 1790), relikw lasów pierwotnych, w rezerwacie kserotermicznym „Pamięcin” (Coleoptera: Bothrideridae)

Bothrideres bipunctatus (GMELIN, 1790), a primeval forest relic, in the xerothermous natural reserve „Pamięcin” (Coleoptera: Bothrideridae)

KEY WORDS: Bothrideridae, *Bothrideres*, new record, NW Poland.

Bothrideres bipunctatus (GMELIN, 1790) [= *contractus* (FABRICIUS)] to gatunek eurosyberyjski, w Europie środkowej uważany dotychczas za relikw lasów pierwotnych (BURAKOWSKI i in. 1986: Kat. Fauny Pol., XXIII, 13: 1-278). Jest to bardzo rzadki chrząszcz, związany przede wszystkim ze starymi drzewami liściastymi, rzadziej iglastymi. W Polsce został wyka-